

ת"פ 38456/12/19 - מדינת ישראל נגד עבד אלמונעם עדוי

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 38456-12-19 מדינת ישראל נ' עדוי
תיק חיצוני: 99992/2019

כבוד השופטת רות שפילברג כהן	בפני
מדינת ישראל	מאשימה
נגד	נגד
עבד אלמונעם עדוי	נאשם

החלטה

בפניי בקשה לתיקון כתב האישום, אשר הוגשה על-ידי המאשימה.

1. נגד הנאשם הוגש ביום 15/12/19 כתב אישום המייחס לו עבירת איומים על פי סעיף 192 לחוק העונשין. בכתב האישום נטען כי הנאשם איים לפגוע בחייו של מי שכונה בכתב האישום "**המתלונן**", מר יהודה כהן, וזאת בהודעות טקסט אותן שלח ביום 4.3.19, לטלפון הנייד של גב' סיגל לוי. בסיפא כתב האישום, לאחר תיאור העובדות, בסעיף 2, נרשם כי הנאשם "במעשיו המתוארים לעיל **איים על המתלונן בפגיעה בחייו וזאת במטרה להפחידו או להקניטו**".

2. בישיבת ההקראה הראשונה בתיק, אשר התקיימה בפניי ביום 7.9.20, מסר הנאשם באמצעות בא כוחו, כי הוא כופר בהאשמות נגדו. לטענתו, כתב האישום אינו מגלה עבירה, והוא מתעתד לטעון, בתום פרשת התביעה, כי "אין להשיב לאשמה". ב"כ הנאשם הפנה לפסיקת בית המשפט העליון בעניין **לם** (להלן), וטען כי האיום כלל לא נקלט על-ידי המתלונן, אלא על ידי סיגל לוי, ולכן לא בוצעה על ידי הנאשם עבירת איומים כמיוחס לו.

ב"כ המאשימה ציין בתגובה באותו דיון כי בסעיף 1 לכתב האישום, תיאור העובדות, צוין במפורש כי הנאשם איים על סיגל לוי בפגיעה בחייו של המתלונן, וכי האמור בסעיף 2א, ולפיו הנאשם איים על המתלונן (ולא על סיגל) הנו בגדר טעות קולמוס.

לאחר הדברים האמורים, נקבע התיק להוכחות, נקבע, בהתאם ליריעת המחלוקת, כי חומר הראיות יוגש בהסכמה, ותידון טענת הנאשם כי "אין להשיב לאשמה".

3. ביום 13.9.20 הוגשה בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום. בית-המשפט התבקש להיעתר לתיקון סעיף 2א עמוד 1

לכתב האישום, באופן שירשם כי הנאשם איים על סיגל בפגיעה שלא כדין במתלון (ולא במתלון עצמו, כפי שנרשם בטעות). בבקשה הפנתה המאשימה לפרוטוקול הדיון שהתקיים כאמור לעיל, ולכך שב"כ המאשימה עמד בדיון על טעות הקולמוס שנפלה בכתב האישום.

4. הנאשם התנגד לבקשה לתיקון כתב האישום. בתגובתו הכתובה נטען כי המתלון הוא שהגיש את התלונה במשטרה. צוין כי הנאשם הכחיש בחקירתו כי איים על המתלון, וטען כי לא התכוון לאיים עליו, גם לא בהתכתבות שלו עם סיגל. צוין כי הנאשם לא הוזהר בחקירתו ביחס לאיומים כלפי סיגל. נטען, כי בכתב האישום בנוסח כפי שהוגש נפל פגם, המאפשר לנאשם לטעון "אין להשיב לאשמה" וכי היעדרות לבקשת המאשימה לתקן את כתב האישום כעת, משמעותה פגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן, ומלמדת על מחדלי חקירה שנפלו. יש לדחות ניסיון המאשימה להרשיע את הנאשם "בכל מחיר" ולהורות על ביטולו של כתב האישום ולא על תיקונו.

5. לאחר שעיינתי בבקשה ובתשובת הנאשם, מצאתי לקבל את הבקשה ולהורות על תיקונו של כתב האישום כמבוקש. אנמק את החלטתי.

6. סעיף 92(א) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח המשולב], התשמ"ד-1984**, קובע כי בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

7. הלכה ותיקה היא כי כללי הפרוצדורה הפלילית אינם בגדר "משחק אשקוקי", שבו מהלך אחד בלתי נכון קובע את גורל המשחק כולו. שמירה על סדרי הדין חשובה היא, ואין למעט ממשקלה, ואולם ליקוי טכני בכתב האישום אין די בו כדי להוביל לזיכויו של נאשם ולביטול כתב האישום (ע"פ 1/48 **סילוסטר נ' היועץ המשפטי** (16.11.48)).

לבית המשפט הסמכות להיעתר לבקשת התביעה לתיקון משגה מטעמה, וזאת כל עוד אין בכך כדי לגרום לעיוות דין ביחס לנאשם

ראו לעניין זה את אשר קבע כב' השופט (כתוארו דאז) א. ברק בע"פ 951/80 **קניר נ' מדינת ישראל** (10.6.81):

"הליך זה (ההליך הפלילי - ר.ש.כ.) אינו תחרות או מאבק בין תובע לנאשם, אשר כל סטייה מכללי התחרות או המאבק יש בה כדי להכריז על המנצח. ההליך הפלילי הוא מסגרת דינים, הבאים להגשים את המשפט הפלילי, דהיינו, לקבוע חפות או אשמה. לשם כך על ההליך הפלילי לחשוף את האמת, וזו מטרתו העיקרית. כמובן, עמידה על כללים וחשיפת האמת אינן שתי משימות נוגדות. נהפוך הוא: הכללים באים לקבוע סטנדרט של ניהול משפט, אשר -על-פי ניסיון החיים - יש בו כדי להביא לחשיפת האמת, ובכך תואמות שתי משימות אלה. עם זאת, יש ועמידה פורמלית על סדר הכללים בעניין מיוחד יהיה בה כדי לגרום לעיוות דין, אם בדרך של הרשעת החף

מפשע ואם בדרך של זיכוי הנאשם. בנסיבות אלה יש לשאוף לכך, כי הכללים עצמם ייתנו לבית המשפט סמכות ושיקול-דעת לעשות צדק...
ניסיון החיים, אשר גיבש את כללי הדיון, קבע איזון עדין בין צורכי הנאשם מזה לבין צורכי החברה מזה. צורכי הנאשם, אלה צרכי האמיתיים למשפט הוגן, אם בשלב החקירה ואם בשלב המשפט. צורכי החברה, אלה צרכי האמיתיים להרשעת האשמים ולזיכוי החפים מפשע. איזון עדין זה מתערער, כאשר כללי הדיון מופעלים, באופן שפגמים וכישלונות טכניים של התביעה או של ההגנה חורצים את גורל המשפט. אמון הציבור בתבונת המערכת הפלילית מתערער, שכן אין הוא רואה - בלשונו של הנשיא זמורה - ששופטיו נכנסים לטרקלין, שבו דנים על חטא ועונשו, אלא רואה הוא את שופטיו עומדים בפרוזדור ודנים על עניינים טכניים גרידא. כיצד ניתן יהיה להסביר את זיכוי של המערער בעניין שלפנינו, אם זיכוי זה מתבסס אך על טעות טכנית גרידא של התביעה? וכיצד ניתן יהיה להסביר הרשעת אדם בשל טעות טכנית של סניגורו? אכן, החשש הוא, שהדיון הפלילי - במקום להיות מערכת מאוזנת ומבוקרת, שנועדה לחשוף את האמת - יהפוך לכר נרחב לטכסיסים והשהיות בעלי אופי פורמלי גרידא" (ההדגשות אינן במקור).

7. בעניין שלפניי, בחלק של תיאור העובדות בכתב האישום, מיוחסת לנאשם עבירת איומים, אותה ביצע לכאורה באמצעות הודעות טקסט אותן שלח לסיגל לוי, כשבתוכן התבטא בכוונת פגיעה בחייו של המתלונן מר כהן. הסיפא של כתב האישום המסכמת את מעשה העבירה המיוחס לנאשם, בסעיף המכונה "סעיף הסל", מציינת, בניגוד למתואר בחלק העובדות של כתב האישום, כי הנאשם איים על המתלונן (ולא על סיגל).

המאשימה מבקשת כעת להעמיד על דיוקו את נוסחו של כתב האישום כך שיירשם בסיפא כתב האישום כי הנאשם איים על סיגל, לפגיעה בחייו של המתלונן (ולא כי איים על המתלונן).

8. ברע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל (4.1.06), אליו הפנה ב"כ הנאשם, נקבע, בין היתר, כי אמירה המושמעת באזני אדם אחד, וקיים בה מסר של פגיעה באדם אחר, יכולה לעלות כדי איום אסור כלפי קולט האמירה. קרי, שעובדות כתב האישום מייחסות לנאשם עבירת איומים כלפי סיגל, אף אם תוכן האיומים עוסק בפגיעה בחייו של המתלונן, וזאת בניגוד למה שנרשם, בשגגה, בסיפא כתב האישום. מדובר בקונסטרוקציה משפטית אשר הותוותה באותה הלכה שבפס"ד לם. ניסוחו המקורי של כתב האישום מנוגד לאותה הלכה, ואולם אין המאשימה מבקשת לתקן את תיאור העובדות אשר יישארו, גם אחרי התיקון, כפי שיוחסו מראש

9. הבקשה הוגשה בעיתוי סביר, מיד אחרי ישיבת ההקראה הראשונה שקוימה בתיק, וזאת לאחר שתוך כדי ההקראה העיר התובע כי נפלה שגגה בניסוחו של כתב האישום. בקשה בכתב הוגשה ארבעה ימים בלבד לאחר אותה ישיבה. החוק אינו מגביל את יכולתם של הצדדים להליך לבקש תיקון כתב האישום, לאחר תחילת המשפט, והתנאי היחידי שנקבע בהקשר זה, הוא העדר פגיעה בזכותו של נאשם להתגונן. במקרה זה, הנוסח המתוקן מבוסס כולו על חומר חקירה שקיים בתיק, ההליך מצוי בתחילתו, העובדות המתוארות בכתב האישום יוותרו כפי שהיו, ומשכך, הגנתו של הנאשם לא תיפגע חרף התיקון.

10. אמנם, בקשת המאשימה לתקן את כתב האישום הושמעה בעקבות טענתו המשפטית של הנאשם, אשר בא כוחו הפנה לטעות המשפטית שבניסוחו של כתב האישום, ולסתירה של האמור עם הלכת לם, ואולם אין בכך משום ניצול לרעה של ההליך בידי המאשימה. כאמור, ההליך הפלילי מטרתו גילוי האמת, ואין לומר כי כל אימת שתבצע שגגה, במקרה זה שגגה אשר ניתנת לתיקון, יזכה נאשם בפלילים להנאה בלתי מרוסנת מטעות של התביעה.

11. ניתן לומר כי ככלל, קיימת נטייה רחבה של בתי משפט לאפשר למאשימה לתקן כתבי אישום בתחילתם של הליכים פליליים, ואף בהמשכם, כשיש לכך הסבר סביר. יש לזכור, כי טרם מתחיל המשפט, קיימת לתביעה הסמכות לתקן את כתבי האישום ביוזמתה, אף ללא בקשת רשות מבית המשפט (על פי הוראותיו של סעיף 91 לחסד"פ), וזאת אפילו אם חלף זמן ניכר מאז הוגש כתב האישום, והמשפט טרם החל. מעמד ההקראה הנו המועד אשר ממנו והלאה נדרשת רשות לתיקון כתב אישום, ואולם מדובר בקו פרשת מים אשר נקבע בחוק, ואשר במקרים רבים אין בו להצביע על מצב שונה מהותית מזה שהיה טרם ההקראה. כתבי אישום מנוסחים על ידי תובעים בשר ודם, אשר אינם חסינים מטעויות. יש אמנם לשאוף לקיומו של מערך תביעה יעיל ומקצועני, ולמיעוט של שגגות, ואולם אין הצדקה למתן משקל מכריע לפגמים טכניים ופרוצדוראליים על פני בירור האמת, באופן הפוגע באיזון העדין בין זכויות הנאשם, ובין האינטרס הציבורי. מקום בו נדרש תיקון טעות לשם קידום ההליך באופן יעיל והוגן - יש לאפשר זאת ובלבד שהגנתו של הנאשם לא תיפגע.

כאן, בהקשה נומקה בשגגה והנימוק מקובל עלי, הבקשה הוגשה בשלב מוקדם ביותר של ההליך, מיד אחרי ההקראה, הגנת הנאשם איננה נפגעת, ויש לאפשר את התיקון.

12. עוד יצוין, כי אף אם הבקשה הייתה נדחית, וכתב האישום היה נותר בנוסחו הנוכחי, אין לומר כבר בשלב זה כי כתב האישום אינו מגלה עבירה, וכי "אין להשיב לאשמה". יש לזכור כי לבית המשפט מסורה הסמכות להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם הן לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן (זאת, בהתאם להוראות סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי). אין אפוא לומר ששגגה בניסוחה של עבירת האיומים, גם אם תיקון הנוסח לגביה לא יותר, יביא בהכרח לתוצאה אליה חותר הנאשם.

13. מכל האמור לעיל עולה כי הסדר הטוב והתקין, והצורך בבירור האמת, מצדיקים תיקונו של כתב האישום בשלב זה וקבלת הבקשה. לפיכך, אני מורה על תיקון כתב האישום, כמבוקש. **המאשימה תגיש תוך עשרה ימים כתב אישום מתוקן בנוסח המבוקש, שייסרק לתיק.**

ההחלטה תועבר לצדדים

לעיוני לבדיקת הגשת כתב אישום מתוקן ליום 11/10/20

ניתנה היום, ה' תשרי תשפ"א, 23 ספטמבר 2020, בהעדר הצדדים.

